

DOOR ADRI GORISSEN

INTERVIEW
FOTOGRAFIE

Hij volgt sinds een jaar of vijf zijn hart en wijdt een groot deel van zijn tijd aan fotografie. Maastrichtenaar Henk de Jager (53) portretteert nu twee verschillende werelden: de Luikse volkswijk Bressoux en de Italiaanse ecogemeenschap Damanhur en brengt ze samen.

‘Ik ben geen fotograaf van mooie plaatjes’

Zelf ziet fotograaf Henk de Jager het project *I Believe*, waarmee hij de ziel van de nogal uiteenlopende gemeenschappen in Bressoux en Damanhur probeert te vangen, als een dubbelportret. In Bressoux, de multiculturele en multireligieuze voorstad van Luik, en in Damanhur, de eveneens multiculturele, spirituele ecogemeenschap in Noord-Italië, doet hij exact hetzelfde. Hij wint het vertrouwen van de bewoners, dringt in de gemeenschap door, brengt in kaart wat de mensen bezighoudt en wat er in de wijk gebeurt en brengt daar met zijn foto's en video's verslag van uit. Die beelden (op deze pagina die van Damanhur en op de volgende die uit

Bressoux) komen op een speciale website en mogelijk presenteert hij ze ook in een boek en op een expositie.

Laatbloeiër

De Jager is een laatbloeiër in de fotografie. Van beroep is hij tekstschrijver met als specialisme het zo goed en overtuigend mogelijk formuleren van offertes voor grote bedrijven. Hij fotografeert daarnaast al zijn hele leven, maar doet er niet echt iets mee. Tot vijf jaar geleden. „Na een persoonlijke crisis veranderde mijn leven ingrijpend. Ik ging voor mij zelf werken en kreeg daarvoor meer tijd en ruimte om echt iets te gaan doen met mijn passie voor fotografie”, vertelt hij. Eerst houdt hij zich bezig met wat hij straatfotografie noemt en wat

“**Ik open gesloten werelden voor anderen, zodat er een dialoog kan ontstaan tussen diverse bevolkings- en geloofsgroepen.**

Henk de Jager

daaruit ontwikkelt hij zich tot documentair fotograaf. Dat genre past bij zijn wens om werk te maken dat echt ergens over gaat. „Mijn projecten gaan over doorleefde thema's”, zegt hij, „ze zijn niet bedacht, ik wou ze in me.” Het plan om Bressoux en Damanhur tegenover of naast elkaar te zetten, betekent hij een jaar of wat geleden. Aanleiding is de opkomst van IS in de Arabische wereld en zijn zorgen over het toenemende geweld in de wereld. De Jager: „Dwalend met mijn camera door Bressoux kwam ik op het idee om individuele bewoners uit diverse gemeenschappen te gaan portretteren. Die wijk is voor mij de wereld in een notendop. Er leven mensen uit tientallen landen, culturen en geloven samen op minder dan anderhalve vierkante kilometer. Evengoed is elke bevolkingsgroep erg op zichzelf. Ik was nieuwsgierig naar die voor mij gesloten werelden. Door met sleutelfiguren over het doel van mijn project te gaan praten en echte belangstelling te tonen in hun wereld en manier van leven, won ik langzaam maar zeker het vertrouwen.”

Respect

Weer wat later bedenkt hij na het zien van een documentaire over Damanhur dat het nog mooier is als hij het leven in Bressoux neerzet naast het bestaan in Damanhur. Dat is een spirituele ecogemeenschap in het Noord-Italiaanse Piemonte, een kilometer of vijftig boven Turijn, die ooit is begonnen als een experiment om op een andere manier te gaan samenleven. Er wonen zo'n duizend mensen afkomstig uit de hele wereld in gemeenschappen van telkens zo'n 25 man, die werken aan

een betere wereld. Uitgangspunten voor het leven in Damanhur zijn optimisme, het bepalen van je eigen lot, het werken aan jezelf, respect voor de natuur, verbouwen van eigen biologische groenten en het geloven in jezelf en de ander. Het is voor De Jager niet eenvoudig om in beide gemeenschappen door te dringen. In Bressoux is iedereen achterdochtig, niet alleen vanwege de schijnlijke activiteiten in de wijk, maar ook uit angst om weer op stereotiepe wijze te worden neergezet. In Damanhur is er eveneens scepsis over zijn bedoelingen. „Ze zijn daar wel gewend aan journalistieke belangstelling, maar begeleiden de verslaggevers dan voortdurend. Dat wilde ik niet, ik wilde er een week of drie doorbrengen en dan helemaal mijn eigen gang gaan. Een aanbevelingsbrief van de krant zorgde ervoor dat ik toestemming kreeg. Zo kon en kan ik – want ik ga nog eens terug – het leven daar goed in beeld brengen.”

De Jager werkt ook aan het project vanuit bezorgdheid. „We leven in een tijd van religieuze spanningen, godsdienstoorlogen en angst voor vreemdelingen”, stelt hij, „die angst is een heel normale emotie. Kan ik die man met zijn baard en die vrouw met haar hoofddoek vertrouwen? Het is terecht om na te denken over de wereld van nu. Maar de vraag is

welk gedrag je aan dat denken koppelt. Het is daarom van belang mensen in de spiegel te laten kijken, om levenswijzen, gedragingen en overtuigingen van mensen zonder waardeoordeel te laten zien. Ik open gesloten werelden voor anderen, zodat er een dialoog kan ontstaan tussen diverse bevolkings- en geloofsgroepen, dat is mijn drijfveer.”

Het wil niet zeggen dat de Maastrichtenaar nuf is. „Ik denk niet dat ik met mijn foto's en video's de wereld kan verbeteren of redden”, geeft hij aan, „maar ik bied de kijker wel iets aan om over na te denken. Dat is voor mij van veel meer belang dan het maken van mooie plaatjes. Ik maak geen 'wauwfoto's', lever houd ik me bezig met documentair

fotografie. Fotografieren is voor mij veel meer een roeping dan een uit de hand gelopen hobby.” Uiteindelijk, hij denkt aan september volgend jaar, moet zijn project resulteren in een website, een expositie en mogelijk een boek. Via de website kun je niet alleen de foto's bekijken, maar ook video's. Zowel in Bressoux en Damanhur nemen ze

ven personen via die video's de kijker mee in hun bestaan en het leven in de wijk. En zetten ze je – zoals door Henk de Jager beoogd – aan het denken. Brengen ze wellicht je denkbeelden aan het wankelen, zoals dat ook bij hemzelf is gebeurd.

■ VERVOLG OP 10-11

Damanhur heeft een eigen gezondheidscentrum, met reguliere artsen en een ruim aanbod aan alternatieve therapieën. De instrumenten in deze behandelkamer worden Selfica's genoemd en werken als een versterker van energetische krachten om ziektes te voorkomen.

Wie meer informatie wil, kan via: believe.photoproject@gmail.com contact leggen met Henk de Jager.

De Zwitser Capriolo is sinds 2010 in Damanhur. Een droom uit zijn jeugd inspireerde hem op zoek te gaan naar een andere vorm van samenleven. „Hier krijgt elk individu de ruimte om te groeien en om zichzelf te uiten.”

Geco Lupina (78) werkte 40 jaar bij een bank voordat hij naar Damanhur kwam. Hier leerde hij kunstwerken maken van glas-in-lood voor de tempel van de gemeenschap en voor particuliere opdrachtgevers.

Lupa Lampone (43) werkte drie jaar als secretaresse, voordat ze als 23-jarige naar Damanhur vertrok. Nu is ze een specialist in het werken met mozaïek.